

OHJE VASTAAVILLE TYÖNJOHTAJILLE ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA VARTEN

Eriytyinen palotarkastus on rakennustyömaalla ennen rakennuksen käyttöönotto tarkastusta suoritettava palotarkastus. Eriytyisen palotarkastuksen suorittaa pelastusviranomainen. Käyttöönotto tarkastuksen suorittaa rakennusvalvonta- viranomainen. Tarkastuksilla on oltava käytettävissä kaikki edellytetyt viranomaisen leimaamat lupa-asiakirjat, mukaan lukien palotekninen suunnitelma tai muistio.

Huom! Kaikki rakennuslupaan liittyvät muutokset tulisi hoitaa kohteen pääsuunnittelijan kautta, joka varmistaa muutoksen aiheuttamat toimenpiteet viranomaisilta (esim. muutuskuvat). Tällä menettelytavalla varmistetaan siitä, että ainakaan muutostyöt eivät tule olemaan käyttöönoton esteenä.

Pelastuslaitoksen taksa erityiselle palotarkastukselle on 80,- euroa (sis. alv 22%). Pelastuslaitos tarvitsee laskutusta varten laskutusosoitteen sekä yrityksen Y-tunnuksen. Pelastuslaitoksen taksa rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmukselle on 212,- euroa (sis. alv 22%).

Eriytyinen palotarkastus on tilattava K-U pelastuslaitokselta viimeistään kolme viikkoa ennen aiottua tarkastusajankohtaa. Tarvittaessa ajan voi peruuttaa tai siirtää mikäli projekti viivästyy. Palotarkastajien tarkemmat yhteystiedot löytyvät K-U pelastuslaitoksen internet-sivuilta paloasemittain jaoteltuna. Tarkastuksessa on oltava paikalla vastaava työnjohtaja ja hänen tarpeelliseksi katsomansa muut henkilöt (esim. iv- tai sähkötyönjohtajat).

ENNEN ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA TULEE SEURAAVIEN ASIOIDEN OLLA KUNNOSSA:

Yleistä

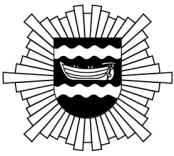
- Rakennusluvan mahdolliset ehdot on luettu ja ehtojen mukaiset toimenpiteet on suoritettu.
- Koko kiinteistö rakennuksineen ja piha-alueineen on siinä kunnossa, että se on käyttäjille turvallinen ja siisti.
- Riittävän suuret ja helposti havaittavat osoitenumerot (miehellään valaistut) on asennettu näkyvälle paikalle, mahdolliset opastaulut on asennettu paikoilleen.

Pelastustiet

- Pelastusajoneuvojen reitit (pelastustie) ovat valmiit ja käyttökunnossa, tarvittaessa on suoritettu koeajo (esim. ahdas nosto- tai kääntöpaikka).
- Viralliset rakennuslupakuviin merkityt pelastustiet ja nostopaikat on mitoitettu oikein, opastettu liikennemerkein sekä lisäksi kuvattu mahdollisessa kiinteistön opastaulussa erillisen K-U pelastuslaitoksen pelastustieohjeen mukaisesti.
- Virallisen pelastustien omaaviin kohteisiin on asennettu porrashuoneisiin laminoidut pelastustiepiirroksat.

Rakenteet

- Tyyppihyväksytyistä palotekniikkaan liittyvistä rakennusosista on esitettävä valmistajan tyyppihyväksyntädokumentit.
- Määräyksistä ja tyyppihyväksynnöistä poikkeavista pintamateriaaleista, palo-ovista ja paloikkunoista karmeineen, palonsuojauksista yms. on olemassa tarvittavat todistukset ja viranomaishyväksynät.
- Palo-osastoivat rakenteet on tehty suunnitelmien mukaisesti ja läpiviennit on tiivistetty asianmukaisesti umpeen esim. ko. rakenteeseen soveltuvalle palomassalla. Palo-ovien, -luukkujen sekä -ikkunoiden karmien kiinnitykseen ja tiivistykseen on käytetty eristettä joka soveltuu käytettäväksi kyseisen palo-osastoivan rakennusosan palonkestoluokkaan. Palokatkojen tarkastuksesta on laadittu erillinen tarkastuspöytäkirja.
- Palo-ovet ja -luukut ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia, automaattiset palo-ovet ovat toimintakuntoiset.
- Iv-kanavat on paloeristetty ja palopellit ym. palonrajoittimet on asennettu paikoilleen rakennusvalvontaviranomaisella hyväksytetyn iv-suunnitelman mukaisesti. Savukaasujen leviämisen rajoittamisesta on huolehdittu majoitushuoneiden välillä. IV-hätäseis-painike on asennettu ja rasian kannessa on merkintä IV-hätäseis. Palopeltien koekäytön määrävälit sekä iv-kanavien nuohousvälit on merkitty rakennuksen huoltokirjaan.

- ❑ Palo-ovien toimivuudesta, läpivientien tiiveydestä sekä iv-laitteiston paloturvallisuuteen liittyvien asennusten tarkastamisesta tulee olla ko. töistä vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama tarkastuspöytäkirja.

Uloskäytävät

- ❑ Uloskäytävät täyttävät rakennusluvan mukaiset vaatimukset mm. pintakerrosten, leveyden ja korkeuden osalta.
- ❑ Poistumistieovien lukitus on toteutettu siten, että kulku avaimetta on mahdollista (Huom! myös sähkökatkosten aikana). Vaihtoehtoisista järjestelyistä on oltava paikallisen pelastusviranomaisen hyväksyntä. Mahdollinen lukitussuunnitelma on hyväksytty pelastusviranomaisella (yleensä jos poistuminen tapahtuu jonkun toisen hallitseman tilan kautta).
- ❑ Uloskäytävien kaapeli-asennukset yms. täyttävät voimassa olevat määräykset.
- ❑ Uloskäytävät ovat kulkukelpoisia, niissä ei säilytetä mitään tavaraa ja ne ovat opastettuja ulos asti.
- ❑ Sisäiset kulkuväylät on suurissa myymälätiloissa hyväksytty viranomaisilla ja ne erottuvat muusta lattiasta esim. värikysekseltään ja / tai materiaaliltaan tai on muulla tavoin selkeästi merkitty.
- ❑ Rakennusluvassa vaadittu uloskäytävän ylipaineistuslaitteisto on asennettu pelastusviranomaisilla hyväksytettyjen suunnitelmien mukaisesti ja laitteiston toimintakunto sekä varavoima on testattu. Ylipaineistusjärjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönototarkastuspöytäkirja. Ylipaineistuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Merkki- ja turvavalaistus, poistumistieopasteet

- ❑ Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä on toimintakuntoinen ja toteutettu pelastusviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.
- ❑ Järjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönototarkastuspöytäkirja.
- ❑ Keskukselta löytyy esitetyt testauspäiväkirja ja järjestelmälle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Automaattinen paloilmoin

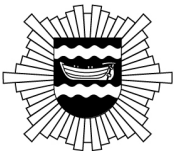
- ❑ Automaattisen paloilmoinnimen toteutuspöytäkirja on laadittu ja hyväksytty pelastusviranomaisella.
- ❑ Automaattisen paloilmoinnimen hätäkeskussopimus tehty.
- ❑ Automaattiselle paloilmoinnimenlaitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta (ent. käyttöönototarkastus) ja laitteistolle on suoritettu käyttöönototarkastus (ent. varmennustarkastus) tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönototarkastuspöytäkirjassa mainitut puutteet on korjattu ja korjaustöiden suorittamisesta on laadittu asennustöistä vastaavan työnjohtajan allekirjoittama pöytäkirja.
- ❑ Palokunnan avainsäilön (putkilukon) pesä on asennettu paikoilleen ja putkilukkoon tulevat kiinteistön avaimet ovat valmiina (pelastusviranomaisen asettaa putkilukon paikalleen erityisen palotarkastuksen yhteydessä). Suositeltava putkilukon asennuskorkeus on 2-3 m.
- ❑ Automaattiselle paloilmoinnimenlaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- ❑ Automaattisen paloilmoinnimenlaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.
- ❑ Kiinteistölle on laadittu kohdekortti liitekuvineen sähköisessä muodossa ja se on hyväksytty etukäteen pelastusviranomaisella. Tulostettu kohdekortti on toimitettu paloilmoinninkappiin.

Automaattinen sammutuslaitteisto (pois lukien omaehtoiset sammutuslaitteistot, esim. pientalot)

- ❑ Automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelun perusteet on toimitettu pelastusviranomaiselle hyvissä ajoin ennen asennustöiden aloittamista. Oleellista on esittää pelastuslaitokselle vesilähteen luokka ja riittävyys.
- ❑ Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta ja laitteistolle on suoritettu käyttöönototarkastus tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastusten tulos on sellainen että kiinteistö voidaan niiden puolesta ottaa käyttöön.
- ❑ Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- ❑ Automaattisen sammutuslaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.

Savunpoistolaitteisto

- ❑ Kiinteistön savunpoistolaitteet ovat toimintakuntoiset ja toteutettu pelastusviranomaisella hyväksyttyyn savunpoistosuunnitelman mukaisesti.

Turvallisuuspalvelut / HK

ver 1.4

18.9.2008

- Osastoidun porrashuoneen (esim. kerrostaloissa) savunpoistoluukku tai -ikkuna on alasaranoitu ja ulospäin aukeava ja se on avattavissa rakennuksen sisääntulotasolta.
- Savulohkot on toteutettu ja savulohkorakenteet on tehty esim. standardin SFS-EN 12101-1 mukaan.
- Savunpoiston laukaisupisteet sekä keskus on varustettu tarvittavilla opastekilvillä.
- Laminoidut savunpoistokaaviot sekä pelastuslaitoksen laukaisuohjeet on laadittu ja asennettu paikoilleen.
- Savunpoistolaitteiston virransaanti sähkökatkostatilanteessa on varmistettu.
- Koneellisista savunpoistopuhaltimista on suoritettu virtausmittaus imupisteestä ja tästä on laadittu pöytäkirja, josta ilmenee toteutuma suhteessa suunnitelmaan.
- Järjestelmälle on suoritettu koelaukaisu ja varavoimajärjestelmä on testattu ja testauksista on laadittu sp-laitteiston asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönottotarkastuspöytäkirja.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Palovaroitinjärjestelmä, palovaroittimet

- Palovaroitinjärjestelmästä on laadittu asennustodistus, käyttöönottopöytäkirja, käyttöohjeet, suojausaluekartta sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Asuintiloihin on asennettu palovaroittimet jokaiseen asuinkerrokseen vähintään tiheydellä 1kpl / 60m².
- Varoittimet on sijoitettu valmistajan ohjeiden mukaisesti tai kattoon vähintään 0,5m:n päähän , seinistä, ovista, ikkunoista, ulokkeista, ilmanvaihtoaukoista, tms.

Alkusammutuskalusto

- Alkusammutusvälineet ovat paikallaan ja selkeästi opastettuja. Liedet on varustettu sammutuspeitteellä.
- Pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja.
- Mahdollinen vakituinen tulityöpaikka on varustettu vaadittavalla alkusammutuskalustolla.
- Alkusammutuskaluston huolto- ja tarkastusvälit on merkitty kiinteistön huoltokirjaan.

Väestönsuoja

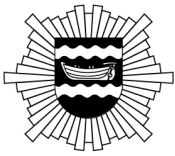
- Väestönsuoja on toteutettu viranomaisilla hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.
- Märkätilojen laatoitusten kiinnityslaastit, saumaaineet ja laatat ovat väestönsuojaan soveltuvia (tärähdyksen ja paineaallon kestäviä) tai laatoitus on tehty helposti purettaviin levyrakenteisiin.
- Mahdolliset kiinteät lattiamatot on kiinnitetty pisteliimauksella tai teippaamalla.
- Väestönsuojan puhelinyhteys on tilattu ajoissa (Huom. operaattorien toimitusaika!) ja puh. nro on merkitty pistokerasian kanteen. Antennin toimivuus on testattu.
- Väestönsuojan laitteet ja varusteet ovat paikallaan ja asennettuina. Väestönsuojan opastetarrat on kiinnitetty.
- Väestönsuojan tiiveys- ja painekoe on suoritettu. Tiiveyskoekesta ja käyttöönottotarkastuksesta on laadittu asianmukaiset pöytäkirjat.
- Suojaan on hankittu vesiletkeä ja pikaliitin varavesiastioiden täyttöä varten sekä puhelinpistokkeeseen sopiva puhelinlaite tai vaihtoehtoisesti muuntoadapteri. Käyttöohjeisiin on lisätty tarvittavat purkuohjeet tapauskohtaisen tarpeen mukaan (esim. palovillan poisto ylipaineventtiilistä, väliseinän purku sähkö- ja putkiasennusten osalta, jne).

Lämmitysjärjestelmät

- Öljylämmityslaitteistosta löytyy Tukesin valtuuttaman öljypoltinasennusliikkeen asennustodistus. Pelastusviranomaisen on tarkastettava öljylämmityslaitteisto, jonka säiliön tai säiliöiden yhteistilavuus on alle 200m³, 3 kk:n kuluessa laitteiston valmistumisesta ja käyttöön ottamisesta.
- Uudet maahan upotettavat öljysäiliöt on tarkastettu pelastusviranomaisen toimesta ennen täyttöä.
- Kiinteää polttoainetta käyttävät tulisijat, lämmityskattilat ja niihin liittyvät syöttöjärjestelmät on asennettu valmistajien ohjeiden mukaisesti ja niiden polttoainevarastot sekä turvajärjestelyt ovat asianmukaiset.
- Tulisijat sekä savuhormit ovat rakennusluvan mukaiset ja ne on asennettu suojaetäisyydet huomioiden. Savuhormien valinnassa on huomioitu tulisijavalmistajan ilmoittamat savukaasujen lämpötilat.

Muut

- Kiinteistölle on laadittu käyttötarkoituksen edellyttämä lakisääteinen (Pelastuslaki 468/2003 9§ 3.mom, Pelastusasetus 787/2003 9§ ja 10§) pelastussuunnitelma. Suunnitelman laatii kiinteistön omistaja / haltija.

- Pelastussuunnitelman tulee olla valmis ennen käyttöönottoa ainakin keskeisten henkilöturvallisuuteen liittyvien kohtien osalta. Kokonaisuudessaan pelastussuunnitelma esitetään pelastusviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa käyttööntamiseksi. Turvallisuusselvityskohteissa pelastussuunnitelman perustana toimii turvallisuusselvitys. Henkilöturvallisuudeltaan vaativassa kohteessa pelastussuunnitelman on oltava kokonaisuudessaan valmis ennen rakennuksen käyttöönottoa.
- ❑ Veden, sähkön ja kaasun pääsulut on opastettu opaskilvin. Kaikkiin teknisten tilojen oviin on merkitty huonetilan sisältöä osoittava teksti. Mikäli tuotanto- ja varastotiloissa säilytetään kaasupulloja on ulko-oveen kiinnitetty kilpi: Kaasupullot.
  - ❑ Kokoontumistilojen suurinta sallittua henkilömäärää osoittava rakennusvalvontaviranomaisen hyväksymä ja leimaama ilmoitus on kiinnitettyä kokoontumishuoneiden seinälle.
  - ❑ Kerrostalojen porrastasot on numeroitu porrashuoneen seinälle jokaiseen kerrokseen. On suositeltavaa käyttää jälkiheijastavia numerokilpiä. Suosituskoko vähintään 100 mm x 200 mm.
  - ❑ Majoitustilojen (hotellit, majatalot, tms.) huoneistojen oviin on kiinnitetty jälkiheijastava opaskartta, josta selviää lähimmät poistumis- ja varatiet sekä alkusammutuskaluston sijainti. Vastaavaa opaskarttaa suositellaan myös suurempiin julkisiin rakennuksiin kuten koulurakennuksiin, sairaaloihin, virastotaloihin sekä muihin suurehkoihin rakennuksiin tarpeen mukaan. Opaskartta suositellaan asennettavaksi myös uusien kerrostalohuoneistojen oviin.
  - ❑ Sisusteet (huonekalut, verhot, matot, vuodevaatteet) ovat syttyvyysluokaltaan käyttötarkoitukseen soveltuvia.
  - ❑ Tuotanto- ja varastotilojen pikapalopostien edustat on merkitty lattiaan esim. keltaisella raidoituksella (maalauksella tai teipillä) ja sähkökeskukset sekä liukupalo-ovet on suojattu riittävän vahvoilla törmäyesteillä.
  - ❑ Palokunnalle vaaditut mahdolliset vesiasemat on testattu. Palokunnalle tarkoitettua sammutusveden kuivanousut ja virransyöttölaitteet ovat asennettuina ja varustettu tarpeellisin opaskilvin sekä testattu (esim. paikallisen VPK:n toimesta). Kuivanousujohdot standardin SFS 4317 mukaan, liittimet 3 tuuman kynsiliitosliittimin.
  - ❑ Mikäli kiinteistöllä tullaan käyttämään tai varastoimaan luokiteltuja kemikaaleja, pelastusviranomaiselle tai Tukesille (määristä riippuen) on toimitettu kemikaali-ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.
  - ❑ Palavien nesteiden ja muiden luokiteltujen kemikaalien varastot on varustettu riittävällä ilmanvaihdolla, varastot on merkitty tarvittavilla varoitusmerkinnöillä, mahdolliset kemikaalivuototilanteet on huomioitu (esim. valuma-altaat ja / tai huonetilan kynnykset ovat paikoillaan), lattiakaivot ja viemärointi on toteutettu siten että kemikaalit eivät pääse vuoto- tai tulipalotilanteessa leviämään.
  - ❑ Räjähdyssuorallisiin tiloihin kuten esim. trukkilataamot, palavien nesteiden varastot, maalaustilat, erilaiset prosessi- ja varastotilat joissa saattaa syntyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia (pöly tai kaasu), on laadittu ATEX-räjähdyssuojausasiakirja. Räjähdyssuojausasiakirjan mukaiset toimenpiteet on tehty ja toimivuus testattu.
  - ❑ Jätevesi- ja sadevesiviemärointi sekä pihan kaadot on toteutettu pohjavesialueella siten, että mahdolliset kemikaalivuodot ja sammutusvedet on hallittavissa.
  - ❑ Mahdollinen kiinteistön varavoimakone on testattu ja koneelle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
  - ❑ Mikäli rakennettavaan kohteeseen on viranomaisten toimesta edellytetty kohteen laajuuden tai haastavien olosuhteiden takia VIRVE-viranomaisverkon kattava kuuluvuus, on tukiasemat oltava asennettu sekä testattu, puhelinlaitteet hankittu sekä käyttäjät koulutettu, tarvittavat sopimukset on laadittu.

OSITTAINEN KÄYTTÖNOTTO JA KORJAUSRAKENTAMINEN

Mikäli rakennus aiotaan jostain syystä ottaa käyttöön vaiheittain tai rakennusta remontoimaan siten että osa rakennuksesta on samanaikaisesti normaalissa käytössä, tulee seuraavat asiat yllä mainittujen asioiden lisäksi olla ehdottomasti kunnossa ennen osittaista käyttöönottoa tai remontin aloittamista:

- ❑ Käyttöönotettava / käyttöön jäävä rakennusosa on erotettava työmaaosasta P1-paloluokan rakennuksissa vähintään EI60-luokkaisella ja P2- sekä P3-paloluokan rakennuksissa vähintään EI30-luokkaisella palo-osastoinnilla.
- ❑ Kiinteistön automaattisen paloilmoinjärjestelmän sekä automaattisen sammutuslaitteiston osalta on tehty suunnitelma remontin ajaksi. Suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.
- ❑ Poikkeavat poistumisjärjestelyt ovat asianmukaiset ja väliaikaiset poistumisreitit on opastettu. Poistumisjärjestelyjen suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.